SPPK Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora www.sppk.sk

SPRAVODAJ

Naša pôda, náš chlieb, náš vidiek

Číslo: 50/2016

Vestník MP RV SR vydáva SPPK

Jedným z cieľov Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, ktorej poslaním je uplatňovanie oprávnených spoločných záujmov pri tvorbe hospodárskej a sociálnej politiky, podpora a ochrana podnikania v záujme rozvoja a zveľaďovania poľnohospodárstva a potravinárstva v Slovenskej republike, je aj zabezpečenie kvalitného informovania prvovýrobcov, spracovateľov, potravinárov, obchodu a ostatných organizácií rezortu o smerniciach, výhláškach, pokynoch, metodikách, správach a upozorneniach. Robí to prostredníctvom Vestníka MP RV SR.

Vestník MP RV SR – súbor smerníc, pokynov, metodík, oznámení, správ a usmernení vydáva ministerstvo pôdohospodárstva a Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore. Vestník vychádza nepravidelne, podľa potreby. Predplatné je stanovené na 100 Eur +10 % DPH. V prípade, ak počet vydaných čiastok presiahne fakturovanú sumu, čiastky budú dofakturované.

Z obsahu Vestníka vyberáme:

- Oznámenia MP RV SR o sumách priamych platieb a priamych viazaných platieb;
- Oznámenia MP RV SR o uverejnení podaných prihlášok na udelenie šľachtiteľských osvedčení, zapísaných v registri prihlášok, a zmeny v registri šľachtiteľských osvedčení;
- Zoznam autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín a zoznam autorizovaných pomocných prípravkov na ochranu rastlín;
- Zoznam prípravkov na ochranu rastlín, hnojív, prípravkov a krmív, povolených v ekologickej poľnohospodárskej výrobe;
- Zoznam prípravkov na ochranu rastlín, povolených v integrovanej produkcii – ovocinárstvo, zeleninárstvo a vinohradníctvo;
- Zoznam doplnkových krmných látok, certifikovaných hnojív;
- Listina registrovaných odrôd;
- Plán veterinárnej ochrany SR;
- Opatrenia v oblasti rastlinolekárskej starostlivosti;
- Smernice MP RV SR, štatúty, kalendár veľtrhov a výstav.

Kontakt v prípade vášho záujmu:

ALENA HROBÁRIKOVÁ
hrobarikova@sppk.sk
0910 239 677

Prečo konzumujem slovenské potraviny?

Dnes prinášame ďalšiu z víťazných prác literárnej súťaže, ktorá sa uskutočnila v rámci týždňa aktivít Hovorme o jedle 2016.

„Často si kladiem otázku, či jesť alebo nejesť to, čo sa nachádza v našich obchodoch. Áno, tovar je to zväčša krásny.

Vyleštené jablká v supermarkete vyzerajú ako namaľované, a doslova sa predávajú samé.

Pri pohľade na ne si vždy pomyslím, či sú naozaj aj také dobré? A hlavne, čo majú za sebou.

Z nápisu na pulte či na cenovke sa dozvedám, že ide o dovoz z Holandska či Španielska.

Nevieme si vari dopestovať vlastné jablká?

Viem, že to dokážeme

Určite viem, že to dokážeme. Moji rodičia i starí rodičia pochádzajú z dediny, kde sa dá dopestovať ovocie i zelenina, kde sa dajú chovať hydina i zajace.

Poznám pravú chuť týchto produktov, a viem, ako chutia tie domáce, ale na druhej strane viem aj to, akú chuť majú tie vitamíny či potraviny, ktoré sa na mňa pozerajú z regálov v supermarkete.

A aká je podstata? No predsa jednoduchá. Kupujú a jedia naše oči. Preto možno ten človek, ktorý neokúsil pravú chuť nášho ovocia či zeleniny, dá prednosť tomu, čo ponúka náš trh, presýtený potravinami z dovozu…

(Celú prácu si môžete prečítať na stránke www.opotravinach.sk)

Samuel Kerák,
ZŠ Na bielenisku, Pezinok

Priame platby 2016

Problém s vyplácaním priamych platieb existuje od začiatku ich vyplácania v roku 2004. Takmer každý podnik má finančné toky nastavené tak, že ráta s platbami koncom kalendárneho roka, v ktorom žiadosť podal.

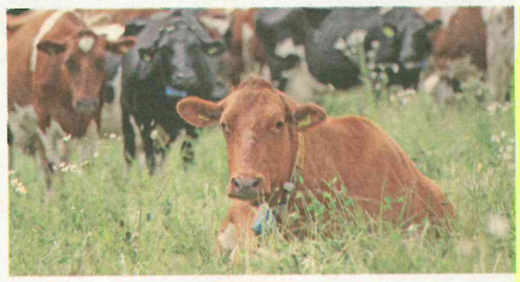

Platby na hospodárske zvieratá budú vyplácané aj bez podpory na plochu.

V tom období už poľnohospodárske podniky spravidla nemajú príjmy z rastlinnej výroby, živočíšna výroba je v dlhodobej recesii, a podmienky splácania bankových produktov sú nastavené tak, že rátajú s výplatou priamych platieb pred koncom príslušného roka. Logika nastavenia úverových produktov bánk doteraz fungovala dobre, keďže každý rok bolo v decembri vyplatených spravidla viac ako 90 percent z objemu priamych platieb.

Je pravdou, že podľa článku 75, ods. 1, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ sa platby v rámci režimov a opatrení podpory, uvedených v článku 67 ods. 2 (patria sem priame platby – základná platba na plochu, platba pre poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie, platba pre mladých poľnohospodárov a viazané priame platby ako aj platby v rámci rozvoja vidieka), vykonávajú v období od 1. decembra do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. No je pravdou aj to, že podľa toho istého nariadenia môže štát vyplácať preddavkové (zálohové) platby už v októbri.

Aká je skutočnosť?

Poľnohospodár sa tak v podstate dobrovoľne stal vazalom priamych platieb a aj vazalom systému, ktorý bol od začiatku nastavený zle. Veľmi často bez vlastného pričinenia znáša chyby iných, napríklad suseda na pozemku, či fyzických alebo právnických osôb, úmyselne deklarujúcich cudzie pozemky v snahe vydieraním sa dostať k pôde, alebo neskoro vykonaných kontrol zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry SR. Situácia sa každý rok zhoršovala. V roku 2016 k tomu pribudla povinnosť členského štátu, vyplývajúca z legislatívy EÚ, zabezpečiť prijatie grafických príloh k žiadostiam o priame platby, pokrývajúce aspoň 25 percent z plochy.

Predchádzajúce vedenie MP RV SR situáciu z nepochopiteľných dôvodov zanedbalo – aj keď o tom muselo vedieť už v roku 2013. Súčasné vedenie rezortu už aplikáciu na zakresľovanie hraníc užívania (GSAA) do termínu podávania žiadostí sprevádzkovať nestihlo, a úlohu žiadateľov na seba prevzal Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy Bratislava. Ten zakreslil hranice užívania u vybranej vzorky žiadateľov, ktorí si následne mali prípadné chyby opraviť. Bez akéhokoľvek zaškolenia a oboznámenia sa so systémom.

Priame platby – kedy a ako

Platobná agentúra bude vydávať rozhodnutia do 16. 12. 2016, a potom bude kvôli zatvoreniu štátnej pokladnice pokračovať až po 20. 1. 2017. Platby na hospodárske zvieratá budú vyplácané aj bez podpory na plochu.

Do 7. 12. 2016 bolo vydaných asi 13 200 rozhodnutí (prevažne pre žiadateľov s menšou výmerou), čo predstavuje približne 70 % z počtu všetkých žiadateľov, nie však plochy, pretože najviac problémov majú vo veľkej miere práve tí žiadatelia, ktorí boli vybraní do GSAA, t.j. podniky s výmerou pôdy nad 400 ha.

V rokoch 2017 (75 % výmery cez GSAA) a 2018 (100 % žiadateľov cez GSAA) očakávame možno ešte väčšie problémy aj napriek tomu, že predpokladáme plnú funkčnosť aplikácie GSAA. Problémom budú najmä malí poľnohospodári, ktorých je väčšina, a z ktorých mnohí nebudú mať zručnosti, potrebné na využitie tejto aplikácie.

Preddavky

Čiastočným riešením problémov hlavne likvidity podnikov je využitie inštitútu preddavkov na priame platby. Článok 75, ods. 1, Nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1306/2013 uvádza, že platby sa vyplácajú maximálne v dvoch splátkach. Pokiaľ ide o priame platby, členský štát môže pred 1. decembrom, ale najskôr od 16. októbra, vyplácať preddavky až do výšky 50 %, kým v prípade podpory, poskytnutej v rámci rozvoja vidieka, je to až do výšky 75 %.

Na to nie je potrebné nič viac ako vôľa vedenia rezortu pôdohospodárstva pomôcť poľnohospodárom.

JÁN BARŠVÁRY, SPPK

Rokovali s ministerkou pôdohospodárstva

Stretnutie sa uskutočnilo 5. decembra 2016 a jeho hlavnou témou bol alarmujúci pokles produkcie domáceho mlieka za posledné obdobie a potreba nastavenia podpôr pre farmárov na európsku úroveň. Prvovýrobcovia a spracovatelia mlieka predložili konkrétne návrhy na riešenie situácie.

V uplynulých mesiacoch sa situácia na trhu s mliekom zásadne obrátila. Nízke ceny za mlieko viedli k zníženiu jeho produkcie takmer v celej Európskej únii. Slovenskí farmári bojujú s najhoršími číslami.

V medziročnom porovnaní bola k decembru 2016 domáca produkcia mlieka nižšia až o 7 %, čo je najvyšší pokles v rámci všetkých krajín EÚ. Mliekari opätovne poukázali na urgentnú potrebu nastaviť finančnú podporu produkcie mlieka na európsky priemer, ktorý predstavuje 8 centov/kg.

„Najväčšiu zložku ceny mlieka platia spracovatelia, a tí sú schopní a pripravení aj naďalej platiť trhové ceny. Ak však vláda nenájde prostriedky pre príjem takých opatrení, ktoré budú na úrovni okolitých krajín, potom bude práve táto druhá zložka ceny za mlieko rozhodujúca," uviedol Stanislav Voskár, prezident Slovenského mliekarenského zväzu. Podľa neho je vyrovnanie obidvoch zložiek príjmu farmára, t. j. ceny, ktorú mu zaplatí spracovateľ a celkovej podpory štátu, na úroveň okolitých krajín základným predpokladom pre stabilizáciu mliečneho sektora na Slovensku.

Zástupcovia mliekarov na stretnutí informovali ministerku o vlastných marketingových aktivitách a o príprave novej koncepcie komunikácie so spotrebiteľom. Zároveň vyjadrili sklamanie z toho, že iniciatíva ministerstva ohľadne zriadenia národného marketingového fondu nebola zo strany niektorých samospráv prijatá do tej miery, aby sa prípravné práce na fonde mohli začať. Z tohto dôvodu navrhujú zástupcovia mliekarov začať intenzívne práce na vytvorení pilotného projektu práve v mliečnom sektore. Ten by mal slúžiť ako príklad aj pre ďalšie agropotravinárske združenia, akými sú napríklad pekári, ovocinári či hydinári. V tom sa prvovýrobcovia a spracovatelia stretli zo strany ministerky G. Matečnej s veľkým porozumením. V blízkej budúcnosti sa uskutočnia spoločné diskusie a plány na čo najrýchlejšie zavedenie projektu do praxe.

Témou stretnutia bolo aj nerovnomerné delenie marže, z ktorej najviac ostáva u obchodníkov. Aj napriek tomu, že cena mlieka na pultoch v poslednom období vzrástla, prvovýrobcom a spracovateľom mlieka sa ujde najmenej. Kým nákupná cena mlieka sa pohybuje na úrovni okolo 25 centov za liter, predajná cena je bežne okolo 50 centov za liter.

„Je to jedna z tém, ktorú riešime na európskej úrovni, a je aj prioritou nášho predsedníctva v Rade EÚ. Ide o nekalé obchodné praktiky," uviedla ministerka.

Posledným dôležitým bodom stretnutia bola potreba zvýšenia exportných aktivít, ktorá by mohla prispieť k stabilizácii domáceho mliečneho sektora. Mliekari sú v tomto smere podľa vyjadrenia S. Voskára pripravení spolupracovať na príprave a realizácii exportnej stratégie ako aj na štátnej podpore exportu.

Ako príklad mliekari uviedli zriadenie agro-potravinových „ataše" na slovenských zastupiteľstvách vo vybraných, tzv. tretích krajinách. Podobný model už funguje v susednom Česku, kde mliekarne za pomoci vlády hľadajú a už aj využívajú nové možnosti na export českých potravín.

Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka
Slovenský mliekarenský zväz

rn Ho

Dru

Nízke výkupné produktov, nee ne financovani a predražené s dostáva mnoho podnikov do úz dodenný boj o trhu núti preds družstiev hľad v spolupráci so partnermi.

Malý alebo nohospodársky z pohľadu leg isté povinnosti Jeho primárny výroba produk podnik ale mu konné požiada činnosť. A týn žiavanie zákon ochrana životn dia, nakladani mi, bezpečnos vedenie účtovn vá agenda a po týchto všetkých malý podnik s zvláda s malým Každý podnik na veľkosť vyk výrobné činnos mohol fungova prostredí. „Ked podniku sa na

Koop

Súčasná ekon ácia v poľnoho nahráva len po dárskym subje sú schopné pr efektívne. To z efektívne vyrá povať a predáv ceny. Skupina FARMÁRSKE, D podporuje pod združené, aby na trhu. Aj pre 2015 boli štyri skupiny schop niť sa v rebríčk najlepšími poľ dárskymi podn

SLOVENSKÉ SKE, DRUŽSTV z lídrov v po skej prvovýrob sku. Pri uplat efektívneho kladie dôraz n a kooperáciu družstiev v sk kov. Združova do väčšieho je konkuren a dokáže zab podmienky pr

Marián Haver podniku je nev zdravé fungov financie sú zák